

Med isjias i Trollryggen

Av KJELL IVAR KNUTSEN

Blikket mitt søker seg rundt i skodda. Langt der framme skimter jeg noe. Jeg vet ikke riktig hva det er. Men i et lite øyeblikk letter skodda noe. Jeg ser at det er mennesker som står der i den drivende tåka. Det virker nærmest som de snakker til meg: Slik ja, nå puster du normalt, synes jeg å høre dem si. Visst fanken puster jeg normalt. Noe annet ville jo ha vært farlig. Så trekker skodda seg sammen til tjukk grøt igjen.

Noen minutter – eller er det kanskje timer – senere, klarer det litt igjen. Denne gang er sikten bedre enn forrige gang. Men det er ikke «dei gamle fjell i syningom» jeg ser. Derimot et virvar av slanger, flasker og kvitklede personer. Mystikken forsterkes av det svake lyset som kommer skrått inn bakfra. Det var da fa'n til greier. Så bøyer en av de kvite seg over meg og forteller at operasjonen har vært vellykket. Operasjon ....? Tankene mine svirrer rundt og rundt uten å bli enig om kursen. Først etter flerfoldige runder samles de til noe som gir meg et snev av klarhet. Jo, den kvitklede kan faktisk være inne på noe. Husker jeg ikke helt feil, så skulle jeg visstnok bli ryggoperert igjen. Kanskje det var i dag, det ....? Men sa ikke den kvitklede at operasjonen hadde vært vellykket? Etter en langvarig nøling sier tankene at svaret er JA. Jeg sovner så vidunderlig godt.

Året er 1991 og februar dagen er på hell. Jeg trilles opp på Nevrokirurgen igjen. Taklamper farer forbi mens jeg nærmest svever bortover gangene på en sky av glede og optimisme. To «evigvarende» år med smerter er forbi. Utrolig hvor mye som ordner seg etter et sprøytstikk og en halv dag i bevisstløs søvn. Og resten skal nok treningsprogrammet fra 1986 klare. Utgangspunktet er helt identisk med den gang. Da våknet jeg også i februar med slanger stikkende ut av ryggraden. Men ryggen grodde godt sammen og før juli var omme stod jeg på toppen av «Rimmond-ruta» i Trollveggen. Med Terje Valentinsen som råsterk turbomotor, kunne jeg den gang lene meg tilbake i tauet og nye de 16 regnvåte timene gjennom Europas høyeste loddrette stup.

Kvelden går mot natt og kroppen skriker etter vann. Jeg ber om et glass saft, men blir advart mot å drikke for store slurker. Tullkjærring, mumler jeg for meg sjøl og sluker alt. Men hovmot står for fall, og bare sekunder senere spruter alt ut igjen. Jeg ber om et forsiktig påfyll og lover å vise større måtehold. Jeg nipper forsiktig til saftglasset og kjenner tørsten forsvinne og formen komme. Før jeg sovner, har jeg sommerens målsetting klar: Det må bli noe mer enn å komme meg på beina igjen. Men med to ryggoperasjoner og ett kompresjonsbrudd må jeg kanskje senke ambisjonsnivået ned å et rimelig nivå. Det er ingen grunn til å provosere ryggen og omverdenen for mye. Etter

to operasjoner og et brudd i en og samme korsrygg, skal man visstnok være mer enn glad om man blir vanlig gangfør igjen. Fjellklatring skal man i alle fall ikke tenke på. Så i år får jeg nøye meg med Trollryggen. Nåja – nøye meg med og nøye meg med .... Fra bakhodet henter jeg fram en rutebeskrivelse som har stått i det tyske bladet «Der Bergsteiger»: 3200 Meter Klettern durch die höchste Wand Europas. Die Schwierigkeiten errichten zwar nur in etwa 15 der insgesamt 78 Seillängen den V. und VI. Schwierigkeitsgrad, sie sind aber über den ganzen Pfeiler verteilt.» I min oversettelse er det tøff løsning. I tillegg kommer den udefinbare mystikken som hviler over Trollryggen. Mens det kryr av folk i sjølve Trollveggen, går det år mellom hver gang noen gjør seriøse forsøk på Trollryggen. Hvorfor er det slik - er det noe galt med Trollryggen....?

Men Lars er frisk og rask

Det går ikke lang tid før venner begynner å melde sin interesse. Anne Grete Nebell og Lars Torvik er tidlig ute. En kveld på sjukebesøk sier de at jeg bør ha med meg to ryggfriske sånn for sikkerhets skyld. De kan gjerne ofre seg – sånn for gammelt vennskaps skyld.

To måneder senere er det min tur til å gå på sjukebesøk. På Regionsykehuset ligger Anne Grete nyoperert med søm og bandasje på magen. Det er visst noe verre enn en enkel blindtarm.

- Slapp av Anne Grete - Lars og jeg skal bli med deg på Trollryggen. Vi ofrer oss - sånn for gammelt vennskaps skyld, legger jeg trøstende til mens jeg brekker meg på plass i stolen nede ved fotenden av senga.

- Er du fortsatt stiv i ryggen, spør jenta.

- Men Lars er fortsatt frisk og rask, svarer jeg.

Sommernatta går mot dag. Først langt oppe i nordøst. Så stiger den sørover, for så å treffe Trollryggen ved fire-tida. Ti meter over meg hører jeg Anne Grete og Lars våkne til liv. Nåja, de hadde vel heller ikke sovnet så mye. Det er så rart med det, men søvnen blir sjelden tung når senga står på høgkant og madrassen består av gneis og granitt. Med stramme forankringer får man heller ikke kveilet seg så godt til rette....

Men du verden for ei natt vi fikk. Da vi ved midnattstider vaglet oss fast til de enorme svaene tusen meter over de siste rester av grønn flatmark, hadde Romsdalen forlenget gått til ro i duse pastellfarger. Bare ei sølvglinsende Rauma brøt med det rolige fargevalget som resten av Romsdalen var kledd i. Timene fra tolv til fire ble et livsvarig minne. Med en stille Romsdal for mine føtter, gjennomgikk jeg dagen på ny - denne gang i stille tanker.

Det begynte fredag kveld. Etter flere dager med regnvær, kunne Theisen på TV'n endelig legge en stor H over Midt-Norge. Vi pakket raske sekkene våre og kjørte til Romsdalen. Men neste dag hang tåka fortsatt langt nedover

